

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

02.09.2022

Lēmums Nr. 4-02/55/2022

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja :

Mārupes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000012827, adrese: Daugavas iela 29, Mārupe, Mārupes pagasts, Mārupes novads, LV-2167, e – pasts: marupe@marupe.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Mārupes novada teritorijas plānojums 2024. – 2036. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Izstrādātājas 2022. gada 8. augusta vēstule Nr. 1/2.1-2/527 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru*”, iesniegums “*Par Mārupes novada teritorijas plānojuma 2024.–2036. gadam izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Iesniegums), Mārupes novada domes 2022. gada 27. aprīļa lēmums Nr. 18 (prot. Nr. 7) “*Par Mārupes novada teritorijas plānojuma 2024. – 2036. gadam izstrādi*”, Darba uzdevums Nr. 1/3-6/7-2022 “*Mārupes novada teritorijas plānojuma 2024.–2036. gadam izstrādei*” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2022. gada 21. jūlija vēstule Nr. 11.2/AP/3911/2022 “*Nosacījumi Mārupes novada teritorijas plānojuma izstrādei*”, Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2022. gada 21. jūlija vēstule Nr. 4.8/3989/2022-N “*Par Mārupes novada teritorijas plānojuma 2024.–2036. gadam izstrādi*” un Veselības inspekcijas 2022. gada 1. jūlija vēstule Nr. 2.4.5.-4/116 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Teritorijas plānojumam nav lietderīgi veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo jaunais Teritorijas plānojums tiks izstrādāts, ņemot vērā Babītes novada¹ teritorijas plānojumu² un Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam grozījumos³ ietvertos risinājumus. Babītes novada teritorijas plānojumam no

¹ No 2021. gada 1. jūlija Babītes pagasts un Salas pagasts, kas ir iekļauti Mārupes novadā.

² Apstiprināts ar Babītes novada pašvaldības domes 2020. gada 22. janvāra saistošiem noteikumiem Nr. 1. Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_16525. (skatīts 29.08.2022.).

³ Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014.–2026. gadam grozījumu 3.0. redakcija (nav apstiprināts). Pieejams:

2020. gada (apstiprināts 2020. gada 22. janvārī) tika piemērots Stratēģiskais novērtējums un sagatavots Vides pārskats. Vienlaikus Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam grozījumu izstrādes procesa ietvaros arī veikts Stratēģiskais novērtējums un sagatavots Vides pārskats, kas apstiprināts 2019. gada 25. septembrī, taču vēlāk Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam grozījumu izstrāde izbeigta, tiem nestājoties spēkā.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmi uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam⁴ (turpmāk – Birojs) – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2022. gada 9. augustā Birojā saņemta 2022. gada 8. augusta vēstule Nr. 1/2.1–2/527 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru*” un Iesniegums, kurā atzīmēts, ka Teritorijas plānojuma izstrāde tiek veikta atbilstoši Mārupes novada domes 2022. gada 27. aprīļa lēmumam Nr. 18 (prot. Nr. 7) “*Par Mārupes novada teritorijas plānojuma 2024. – 2036. gadam izstrādi*” (turpmāk – Lēmums) un Darba uzdevumam. Iesniegumā norādīts:
 - 2.1. Plānošanas dokuments attiecas uz jaunizveidotā Mārupes novada administratīvo teritoriju, kurā saskaņā ar 2020. gada 23. jūnija Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu ietilpst Mārupes, Babītes un Salas pagasti, kā arī Mārupes pilsēta, kurai pilsētas statuss noteikts ar 2022. gada 1. jūliju. Teritorijas plānojuma izstrāde uzsākta, ievērojot Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma spēkā stāšanos, kas nosaka iepriekš atsevišķo Mārupes un Babītes novadu apvienošanu, paredzot nepieciešamību apvienotajai teritorijai apstiprināt jaunus saistošos noteikumus par teritorijas plānojumu.
 - 2.2. Teritorijas plānojuma izstrāde tiks veikta saskaņā ar spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, ievērojot starptautisko, hierarhiski augstāko nacionālā un reģionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentus, tostarp Rīgas plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2014. – 2030. gadam, iekļaujoties Rīgas metropoles areāla attīstības vīzijā, ievērojot Rīgas plānošanas reģiona un kaimiņu pašvaldību sniegtos nosacījumus plānojuma izstrādei. Nodrošinot attīstības plānošanas dokumentu pēctecību, tiks ņemti vērā Mārupes novada pašvaldības plānošanas dokumenti, t.sk. Mārupes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022. – 2034. gadam⁵ (turpmāk – Stratēģija), Mārupes novada Attīstības programma 2022. – 2028. gadam⁶, lokālplānojumi un tematiskie plānojumi, kas jau ir ņemti vērā Babītes novada teritorijas plānojumā, piemēram:
 - 2.2.1. Babītes novada transporta attīstības tematiskais plānojums.
 - 2.2.2. Babītes novada ainavu struktūras tematiskais plānojums.

https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_16739 (skatīts 29.08.2022.).

⁴ Likuma 6. panta pirmā daļa.

⁵ Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_22959 (skatīts 29.08.2022.).

⁶ Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_21758 (skatīts 29.08.2022.).

- 2.2.3. Babītes novada apdzīvojuma struktūras un publisko teritoriju nodrošinājuma tematiskais plānojums.
- 2.2.4. Aizsargjoslu, aprobežojumu un meliorācijas attīstības tematiskais plānojums.
- 2.3. Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros plānots veikt Mārupes novada mikromobilitātes plāna izstrādi un Lielupes apsaimniekošanas plāna izstrādi Mārupes novada daļai. Izstrādātāja 2022. gada 8. jūnijā ir noslēgusi līgumu ar SIA "IsMade" par tehniski ekonomiskā pamatojuma izstrādi ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstībai Mārupes novada Babītes un Salas pagastos.
- 2.4. Atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai Teritorijas plānojums nosaka plānoto teritoriju izmantošanu, ceļu tīklu un inženierkomunikāciju izbūves nepieciešamību, kas ir objekti, kuru īstenošanai var tikt piemērots ietekmes uz vidi novērtējums. Teritorijas plānojuma izstrādē tiks vērtēti valsts galveno autoceļu pārbūves projektu risinājumi, jauno transporta savienojumu projektu risinājumi un *Rail Baltica* dzelzceļa trases un saistītās infrastruktūras projekti. Spēkā esošais Mārupes novada Teritorijas plānojums 2014.–2026. gadam ar grozījumiem neparedz *Rail Baltica* dzelzceļa infrastruktūras izbūvei atbilstošus transporta un funkcionālā zonējuma risinājumus. Ievērojot straujo novada attīstību un Mārupei noteikto pilsētas statusu, aktuālās teritorijas atļautās izmantošanas izmaiņas izstrādājamas kompleksi Teritorijas plānojuma ietvaros. Mārupes novada teritorijā būs pieļaujama iespēja realizēt tādu objektu attīstību, kas atbilst Likuma 1. un 2. pielikumā minētajām darbībām. Iespējamās transporta risinājumu ietekmes ir jau vērtētas, izstrādājot gan Babītes novada teritorijas plānojumu, gan Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014.–2026. gadam grozījumus, bet Teritorijas plānojumā papildus tiks izvērtēti ar valsts līmeņa transporta risinājumiem saistīto pievedceļu un mobilitātes punktu attīstība. Vienlaikus Mārupes pagasta teritorijā ir aktuāla apbūves noteikumu daļēja neatbilstība normatīvajiem aktiem, tai skaitā attiecībā uz jaunas apbūves veidošanu ārpus apdzīvotām vietām.
- 2.5. Novada teritorijā atrodas šādas *Natura 2000* teritorijas:
- 2.6.1 Ķemeru Nacionālais parks – teritorijas attīstība plānojama, izvērtējot Ķemeru Nacionālā parka likumā noteiktās atļautās darbības un darbību ierobežojumus.
- 2.6.2 Dabas liegums "*Babītes ezers*" – teritorijas attīstība plānojama, izvērtējot Ministru kabineta 2011. gada 24. maija noteikumos Nr. 409 "*Dabas lieguma "Babītes ezers" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*" iekļautās prasības un ierobežojumus teritorijas izmantošanai.
- 2.6.3 Dabas liegums "*Cenas tīrelis*" – teritorijas attīstība plānojama, izvērtējot *Dabas lieguma dabas aizsardzības plānā 2005. – 2020. gadam* iekļauto teritorijas apsaimniekošanas plānu, kā arī izstrādājams jauns Dabas aizsardzības plāns, kura ietvaros paredzams plānot papildus tūrisma infrastruktūras elementu attīstību dabas lieguma teritorijā. Konkrēti pasākumi un ietekmes tiks vērtētas Dabas aizsardzības plāna izstrādes ietvaros.
- 2.6.4 Dabas parks "*Beberbeķi*" – teritorijas attīstība plānojama, izvērtējot Ministru kabineta 2003. gada 16. decembra noteikumos Nr. 714 "*Dabas parka "Beberbeķi" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*" iekļautās prasības un ierobežojumus teritorijas izmantošanai.
- 2.7 Daļēji Babītes novada teritorijā Ķemeru Nacionālajā parka robežās atrodas ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis "*Krāču kalni*". Novadā atrodas trīs mežu teritorijas ar speciālu aizsargājamo statusu:

- 2.7.1. *Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas meži*. Babītes pagasta teritorijā esošie meži posmā starp Lielupi un valsts autoceļu A10 Rīga – Ventspils ietilpst Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslas ierobežotas saimnieciskās darbības joslā līdz 5 km platumā.
 - 2.7.2. *Mežu aizsargjoslas ap pilsētām*. 2011. gada 5. septembrī starp Rīgas pilsētu un Babītes novada pašvaldību tika noslēgts līgums par meža aizsargjoslas noteikšanu ap Rīgas pilsētu Babītes novada teritorijā, bet Mārupes novada dome ar Rīgas pilsētu līgumu par meža aizsargjoslas noteikšanu ap Rīgas pilsētu noslēgusi 2019. gada 28. augustā. Meža aizsargjoslu teritorijas attēlotas novadu teritorijas plāņos, taču, ņemot vērā, ka Mārupes novadā līgums par aizsargjoslas teritoriju tika noslēgts Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam grozījumu izstrādes laikā, tai skaitā mainot aizsargjoslas teritorijas robežas, bet Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam grozījumi nestājās spēkā, līdz ar to noteiktā aizsargjoslas teritorija neatbilst līgumā noteiktajai.
 - 2.7.3. *Rekreācijas mežs "Ziemassvētku kauju vietas"*. Babītes novada rietumu daļā esošie meži ietilpst rekreācijas meža "Ziemassvētku kauju vietas" teritorijā, kas izveidota, lai saglabātu nozīmīgas kultūrvēsturiskas izziņas liecības no Pirmā pasaules kara laika.
3. Izstrādātāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību ar Dienestu, Veselības inspekciju un DAP administrāciju. Iesniegumam pievienotas:
 - 3.1. Dienesta 2022. gada 21. jūlija vēstule Nr. 11.2/AP/3911/2022 "Nosacījumi Mārupes novada teritorijas plānojuma izstrādei". Dienesta ieskatā plānošanas dokumentam ir jāveic Stratēģiskais novērtējums. Dienests izvirzījis prasības Teritorijas plānojuma izstrādei, tostarp:
 - 3.1.1. Teritorijas plānojuma risinājumus izvērtēt Stratēģijas kontekstā un nodrošināt atbilstību tai, t.sk. telpiskās attīstības vadlīnijām.
 - 3.1.2. Grafiskajā daļā attēlot virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas un applūstošās (ar 10 % applūduma varbūtību) teritorijas.
 - 3.1.3. Grafiskajā daļā attēlot un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (turpmāk – TIAN) iekļaut teritorijas ar īpašiem noteikumiem – Teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas (TIN1). Mārupes novada pilsētu un ciemu teritorijās, kur ir esoša vai tiek plānota savrupmāju, mazstāvu, publiskās apbūves un jauktas centra apbūves teritoriju paplašināšana, bet netiek iekļauta teritorijā ar īpašiem noteikumiem (TIN1), ir jāizvērtē vides riski un tehniski ekonomiskais pamatojums.
 - 3.1.4. Grafiskajā daļā uzrādīt visus VSIA "Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" datubāzē reģistrētos ūdensapgādes urbumus un tiem noteiktās aizsargjoslas (stingrā režīma, bakterioloģiskās, ķīmiskās), kā arī ņemt vērā Aizsargjoslu likuma 39. pantā noteiktos aprobežojumus.
 - 3.1.5. Grafiskajā daļā attēlot meža aizsargjoslas ap pilsētām teritorijas, aizsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kuru jauda ir lielāka par 5 kubikmetriem notekūdeņu diennaktī, kā arī visas piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas,

kas apzinātas un publicētas LVĢMC tīmekļvietnē⁷, TIAN noteikt prasības šo teritoriju izmantošanai.

- 3.1.6. Grafiskajā daļā uzrādīt bijušās atkritumu izgāztuves, esošās un bijušās dzīvnieku (t.sk. lopu) kapsētas, biogāzes ražotnes, kā arī degvielas un gāzes uzpildes stacijas, naftas bāzes, bīstamu ķīmisko vielu glabātavas un drošības aizsargjoslas ap tām.
 - 3.1.7. Apzināt un Grafiskajā daļā parādīt teritoriju Ķemeru nacionālajā parkā, kurā norit ar sērūdeni bagāto minerālūdeņu veidošanās, kur būvniecības ieceru izvērtēšanai nepieciešams piesaistīt kvalificētu hidroģeologu, kas nodrošinātu ar sērūdeni bagāto minerālūdeņu veidošanās procesu nepasliktināšanu.
 - 3.1.8. Lai saglabātu bioloģisko daudzveidību, jaunu blīvas apbūves teritoriju plānošanā izvairīties no to paredzēšanas mežos un īpaši aizsargājamo biotopu teritorijās.
 - 3.1.9. Lai mazinātu vides riskus, jaunu blīvas apbūves teritoriju plānošanā izvairīties no to paredzēšanas vietās, kur ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs neplāno vai nesaredz tehniski ekonomisko pamatojumu centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu izveidei.
 - 3.1.10. Grafiskajā daļā attēlot un TIAN iekļaut teritorijas ar īpašiem noteikumiem – Vides trokšņa robežlieluma pārsniegšanas teritorijas (TIN1), kas nosakāmas lidostai “Rīga” un tiem autoceļiem un dzelzceļiem, kuriem ir izstrādātas trokšņa stratēģiskās kartes.
 - 3.1.11. Plānojot funkcionālo zonējumu, kur starp dažādiem to veidiem potenciāli var veidoties konfliktsituācijas, piemēram, starp rūpniecisko un dzīvojamo, publisko apbūvi, tūrisma objektiem, teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā un TIAN jāparedz atbilstoši pasākumi un prasības negatīvo ietekmju (trokšņa, smaku, putekļu, vibrācijas un cita veida piesārņojuma un rūpniecisko avāriju risku) novēršanai vai būtiskai samazināšanai.
 - 3.1.12. Ņemot vērā, ka derīgo izrakteņu ieguve, kā viens no izmantošanas veidiem, var tikt atļauta lielā daļā Mārupes novada teritorijas (t.sk. *Lauksaimniecības teritorijā (L)*, *Mežu teritorijā (M)* un *Ūdeņu teritorijā (Ū)*) un ir zināms, ka derīgo izrakteņu ieguves ietekmes var būt būtiskas, kā arī apzinoties līdzšinējo pieredzi “*dīķu izveidē un derīgo izrakteņu ieguvē*” un iepazīstoties ar tiesu praksi, kas attiecināma uz Mārupes novada teritoriju, ir jāparedz atbilstoši priekšnoteikumi derīgo izrakteņu ieguvei.
- 3.2. DAP administrācijas 2022. gada 21. jūlija vēstule Nr. 4.8/3989/2022–N “*Par Mārupes novada teritorijas plānojuma 2024.–2036. gadam izstrādi*”. Vēstulē norādīts, ka saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmu “*Ozols*” ietvertu informāciju Mārupes novadā atrodas šādas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT), tostarp *Natura 2000* teritorijas: Ķemeru Nacionālais parks, dabas parks “*Beberbeķi*”, dabas liegums “*Babītes ezers*”, dabas liegums “*Cenas tūrelis*”, kā arī novadam piekļaujas dabas liegums “*Melnā ezera purvs*”. DAP administrācija izvirzījusi prasības bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un savas kompetences ietvaros izteikusi viedokli, ka Teritorijas plānojuma izstrādei ir piemērojams Stratēģiskais novērtējums,

⁷ Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs pieejams LVĢMC tīmekļvietnē: http://parissrv.lvģmc.lv/#viewType=home_view.

jo noteiktie uzdevumi ietver tādas darbības, kas skar un var ietekmēt arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un citas dabas vērtības Mārupes novadā.

- 3.3. Veselības inspekcijas 2022. gada 1. jūlija vēstule Nr. 2.4.5.–4/116 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”. Veselības inspekcija norādījusi, ka novada teritorijā joprojām ir aktuāla apbūves noteikumu daļēja neatbilstība normatīvajiem aktiem, tai skaitā attiecībā uz jaunas apbūves veidošanu ārpus apdzīvotām vietām un spēkā esošais Teritorijas plānojums neparedz ātrgaitas dzelzceļa līnijas “*Rail Baltica*” infrastruktūras izbūvei atbilstošus transporta un funkcionālā zonējuma risinājumus, kā arī novada ekonomiskā specializācija saistīta ar lidostas “*Rīga*” darbību un turpmāko attīstību un paredzēta loģistikas, lauksaimniecības un transporta nozaru attīstība. Ņemot vērā, ka minēto objektu un nozaru attīstība var *būtiski ietekmēt uz vidi* un dažas no tām ietver pamatnosacījumus Likums 2. pielikuma paredzēto darbību īstenošanai, pamatojoties uz Līkuma 4. panta 3. daļas 1. punkta prasībām, Veselības inspekcija uzskata, ka Teritorijas plānojumam jāpiemēro Stratēģisko novērtējumu. Veselības inspekcija izvirzījusi prasības Teritorijas plānojuma izstrādei, tostarp paredzēt:
 - 3.3.1. Aizsargjoslu likuma ievērošanu, paredzot aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām, gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem, ap kapsētām, atkritumu izgāztuvēm, notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, ūdenstilpnēm un ūdenstecēm, ap maģistrālajām inženierkomunikācijām un būvēm, autoceļiem, dzelzceļiem un meliorācijas būvēm.
 - 3.3.2. Centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu attīstību un pasākumus dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanai.
 - 3.3.3. Pasākumus rūpnieciskās ražošanas teritoriju kaitīgās ietekmes uz cilvēka dzīves apstākļiem un apkārtējo vidi novēršanai, pēc iespējas neattīstīt tādas ražotnes, kas var apdraudēt apkārtējo iedzīvotāju dzīves apstākļus trokšņa un gaisa piesārņojuma dēļ, kā arī radīt risku cilvēka veselībai un videi.
 - 3.3.4. Trokšņa zonu precizēšanu, ņemot vērā ātrgaitas dzelzceļa līnijas “*Rail Baltica*” infrastruktūras un starptautiskās lidostas “*Rīga*” attīstību, nepieciešamības gadījumos paredzēt prettrokšņa pasākumus, lai nodrošinātu Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” noteikto vides trokšņa robežlielumu ievērošanu.
 - 3.3.5. Piesārņoto teritoriju precizēšanu un to perspektīvo izmantošanu pēc sanācijas pasākumu veikšanai.
 - 3.3.6. TIAN dzīvojamo objektu izvietojumu, ievērojot insolācijas prasības.
 - 3.3.7. Iedzīvotāju rekreācijas vietu iekārtošanu.
4. Darba uzdevumā izvirzītas prasības Teritorijas plānojuma izstrādei, tostarp:
 - 4.1. Nodrošināt TIAN atbilstību hierarhiski augstākos teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteiktajam pašvaldību ilgtermiņa attīstības redzējumam un telpiskās attīstības perspektīvai, Rīgas plānošanas reģiona un Rīgas metropoles areāla attīstības plānos paredzēto pasākumu īstenošanai;
 - 4.2. Izvērtēt pilsētas statusa piešķiršanas Mārupes ciemam ietekmi uz atļautajiem teritorijas izmantošanas veidiem un apbūves raksturu. Izvērtēt pilsētas robežās iekļauto teritoriju atbilstību pilsētvides statusam un precizēt robežas, attiecīgi iekļaujot vai izslēdzot teritorijas, atkarībā no pilsētas statusa lietderības.
 - 4.3. Novērtēt novada administratīvās teritorijas robežas un novada teritoriālo vienību daļu piederības Mārupes novada pašvaldības administratīvajai teritorijas pamatotību,

- vērtējot iespējamās transporta tīkla un teritoriju izmantošanas veidu maiņu, pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību.
- 4.4. Veicināt uzņēmējdarbības attīstību, nodrošinot pārskatāmu un vienotu apbūves noteikumu piemērošanu visā novada teritorijā, kā arī izvērtējot rūpnieciskās ražošanas, loģistikas un dažādu pakalpojumu objektu potenciālās ietekmes raksturu, to savietojamību ar citiem teritorijas izmantošanas veidiem, tostarp publisko un dzīvojamo apbūvi. Precizēt vieglās un smagās ražošanas objektu definējumu, prasības to iespējamam izvietojumam.
 - 4.5. Novērtēt Starptaustiskās lidostas “Rīga” un tai piegulošo teritoriju attīstības potenciālu, t. sk. kopsakarā ar *Rail Baltica* dzelzceļa attīstību un starptautiskā mobilitātes punkta veidošanos lidostā, pakalpojumu centra un Lidostas biznesa parka attīstību. Izvērtēt “Lidostas pilsētas” veidošanas iespējas, tai skaitā Lidostas teritorijas robežas un statusu no apdzīvoto vietu un adresācijas regulējuma viedokļa.
 - 4.6. Pārskatīt pašvaldības īpašumu perspektīvo izmantošanu un atbilstību pašvaldības funkciju veikšanai.
 - 4.7. Sagatavot vispārīgu novada transporta attīstības plānu, ietverot arī plānotā *Rail Baltica* dzelzceļa trases novietojumu, plānotās stacijas un ritošā sastāva depo, mobilitātes punktus un mikromobilitātes risinājumus, sabiedriskā transporta attīstības priekšlikumus, kā arī valsts autoceļu rekonstrukcijas un jaunbūves (plānotais maģistrālais P133 un A5 savienojums, Ziemeļu koridors u.c.) risinājumus.
 - 4.8. Izstrādāt visam novadam vienotu funkcionālā zonējuma un TIAN priekšlikumu.
 - 4.9. Izstrādāt risinājumus vides kvalitātes saglabāšanai un uzlabošanai, t.sk. attiecībā uz prasībām dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijām, ūdensapgādes un kanalizācijas risinājumiem ārpus ciema teritorijām, nosacījumus derīgo izrakteņu ieguvei, ainavu telpu saglabāšanai u.c.
 - 4.10. Izstrādāt detalizētus noteikumus jaunu apbūves teritoriju plānošanai un esošo apbūves teritoriju paplašināšanai, tai skaitā izstrādātā Bierīņu purva turpmākās attīstības potenciālu.
 - 4.11. Paredzēt nosacījumus plānojuma īstenošanai – nosacījumus apbūves uzsākšanai, detālplānojumu un lokālplānojumu izstrādei, detālplānojumu īstenošanai, nosacījumus vienota ceļu tīkla plānošanai un izbūvei un koplietošanas funkcijas noteikšanai, piekļuves nodrošināšanai, ielu sarkano līniju noteikšanai, izbūvēto teritoriju un tajās esošās inženierinfrastruktūras apsaimniekošanai, piekļuves publiskiem ūdeņiem, dabas un rekreācijas teritorijām nodrošināšanai.
 - 4.12. Noteikt teritorijas ar īpašiem nosacījumiem: degradētās un riska teritorijas, ainavu telpas, transporta attīstībai nepieciešamās teritorijas, publiskās infrastruktūras attīstībai un būvniecībai nepieciešamās teritorijas.
 - 4.13. Pārskatīt pašvaldību kompetencē esošās apgrūtinātās teritorijas un to aizsargjoslas.
5. Konkrētais Teritorijas plānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams kā obligāts, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres, tādējādi jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu, tostarp plānošanas dokumentā iekļautajiem vides problēmu risinājumiem un to ietekmes būtiskumu:
 - 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot

vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c.. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.

- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, ko apstiprina vietējā pašvaldība, kas saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 5.3. Saskaņā ar Iesniegumā sniegto informāciju Mārupes pagasta teritorijā ir aktuāla apbūves noteikumu daļēja neatbilstība normatīvajiem aktiem, tai skaitā attiecībā uz jaunas apbūves veidošanu ārpus apdzīvotām vietām, tādējādi ar Teritorijas plānojumu ir plānots saskaņot teritorijas atļauto izmantošanu ar faktisko situāciju un attīstības priekšlikumiem, kas atbilst Stratēģijas pamatnostādņem, veicot korekcijas arī attiecībā uz spēkā esošajiem plānošanas dokumentiem (Likuma 23.² panta 1. punkta “b” apakšpunkts).
- 5.4. Atbilstoši Darba uzdevumam, ņemot vērā Mārupei noteikto pilsētas statusu, ar plānošanas dokumentu tiks izstrādātas aktuālās teritorijas atļautās izmantošanas izmaiņas, izvērtējot pilsētas robežās iekļauto teritoriju atbilstību pilsētvides statusam un precizējot robežas, attiecīgi iekļaujot vai izslēdzot teritorijas, atkarībā no pilsētas statusa lietderības. Līdz ar to secināms, ka ar plānošanas dokumentu var tikt mainītas Mārupes pilsētas robežas (Likuma 23.² panta 1. punkta “b” apakšpunkts un 3. punkta “d” apakšpunkts).
- 5.5. No Darba uzdevuma var konstatēt, ka Teritorijas plānojuma izstrādē paredzēts izvērtēt rūpnieciskās ražošanas, loģistikas un dažādu pakalpojumu objektu potenciālās ietekmes, to savietojamību ar citiem teritorijas izmantošanas veidiem, tostarp publisko un dzīvojamo apbūvi. Tādējādi Birojs secina, ka tiek plānotas izmaiņas spēkā esošajos teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ietvertajām prasībām attiecībā uz vieglās un smagās ražošanas objektu definējumu un to iespējamo izvietojumu, iespējams, mainot arī funkcionālo zonējumu atbilstoši Noteikumos Nr. 240 ietvertajam funkcionālo zonu iedalījumam, lai radītu priekšnoteikumus uzņēmējdarbībai. Līdz ar to Birojs secina, ka ar plānošanas dokumentu tiek paredzētas būtiskas izmaiņas novada teritorijas turpmākajā attīstībā (Likuma 23.² 3. punkta “d” apakšpunkts).
- 5.6. Atbilstoši Iesniegumam spēkā esošais Mārupes novada teritorijas plānojums 2014.–2026. gadam ar grozījumiem neparedz *Rail Baltica* dzelzceļa infrastruktūras izbūvei atbilstošus transporta un funkcionālā zonējuma risinājumus, tādējādi Teritorijas plānojumā tiks vērtēti valsts galveno autoceļu pārbūves projektu risinājumi, jauno transporta savienojumu projektu risinājumi un *Rail Baltica* dzelzceļa trases un saistītās infrastruktūras projekti. Birojs konstatē, ka arī Darba uzdevumā Teritorijas plānojuma izstrādei ir iekļauta prasība attiecībā uz transporta infrastruktūras attīstības projektu realizēšanu, tostarp sagatavot vispārīgu novada transporta attīstības plānu, ietverot arī

plānotā *Rail Baltica* dzelzceļa trases novietojumu, plānotās stacijas un ritošā sastāva depo, mobilitātes punktus un mikromobilitātes risinājumus, kā arī valsts autoceļu jaunbūves (plānotais maģistrālais P133 un A5 savienojums, Ziemeļu koridors u.c.) risinājumus. Tādējādi ar Teritorijas plānojuma stāšanos spēkā Mārupes novada teritorijā būs pieļaujama iespēja realizēt tādu objektu attīstību, kas atbilst Likuma 1. un 2. pielikumā minētajām darbībām (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).

- 5.7. Izskatot institūciju nosacījumus Teritorijas plānojuma izstrādei, Birojs konstatē, ka Dienests izvirzījis prasības attiecībā uz teritorijām, kur potenciāli var veidoties konfliktsituācijas, paredzot atbilstošus pasākumus un prasības negatīvo ietekmju (trokšņa, smaku, putekļu, vibrācijas un cita veida piesārņojuma un rūpniecisko avāriju risku) novēršanai vai būtiskai samazināšanai, kā arī Teritorijas plānojumā jāparedz atbilstoši priekšnoteikumi derīgo izrakteņu ieguvei, pārskatot TIAN funkcionālajiem zonējumiem *Lauksaimniecības teritorija (L)*, *Mežu teritorija (M)* un *Ūdeņu teritorija (Ū)*.
- 5.8. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs secina, ka konkrētais Teritorijas plānojums ietver priekšnoteikumus Likuma 1. un 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts), kam atbilstoši Likuma nosacījumiem (atkarībā no darbības veida, platības un apjoma) var būt būtiska ietekme uz vidi. Vienlaikus:
 - 5.8.1. ņemot vērā attiecīgā plānošanas dokumenta būtību (Likuma 23.² 1. punkta “a” apakšpunkts)⁸,
 - 5.8.2. to, ka Teritorijas plānojums pašvaldības teritorijas attīstības un plānošanas līmenī faktiski paredzētu pamatnosacījumus gan konkrētu darbību (arī Likuma 1. un 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošana), gan iespējams citu darbību pieļaujamībai, kam var būt būtiska ietekme uz vidi,
 - 5.8.3. plānošanas dokuments saistīts ar nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstības projektu, kas ir Likuma 1. pielikuma objekts (dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* posms)⁹, un tam pakārtotās infrastruktūras attīstību, kas var ietekmēt plānošanas dokumenta izstrādi,
 - 5.8.4. to, ka ar plānošanas dokumenta izstrādi, iespējams, pieļaujamas būtiskas izmaiņas salīdzinājumā ar esošo atļauto teritorijas izmantošanas veidu, tai skaitā mainot funkcionālo zonējumu un veicot pilsētas robežu maiņu (Likuma 23.² 3. punkta “d” apakšpunkts),
 - 5.8.5. savukārt derīgo izrakteņu ieguves un dižņu izveides nosacījumu definēšana TIAN var būt sistemātiski nozīmīga un būtiska, tostarp derīgo izrakteņu transportēšanas maršrutu izvēlē, kā arī aviācijas drošības un trokšņa traucējumu ievērtēšanas aspektā un iespējamo traucējumu kontekstā pieguļošajās teritorijās (Likuma 2. punkta “a” un “b” apakšpunkts),
 - 5.8.6. kā arī un it īpaši to, ka plānošanas dokuments ir novada teritorijas ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments, kas tiek izstrādāts pašvaldības administratīvajai teritorijai, līdz ar to, nosakot iespējamās ietekmes ilgumu u.c. nosacījumus,

⁸ Šī lēmuma 5.1. punkts.

⁹ Satiksmes ministrijas paredzētā darbība - Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas *Rail Baltica* būvniecība – akceptēta ar 2016. gada 24. augusta Ministru kabineta rīkojums Nr. 467 “*Par Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas Rail Baltica būvniecībai paredzētās darbības akceptu*”, pieejams <https://likumi.lv/ta/id/284346-par-eiropas-standarta-platuma-publiskas-lietosanas-dzelzcela-infrastruktur-linijas-irail-balticai-buvniecibai-paredzetas>.

(Likuma 23.² panta 1. punkta “a”, “b” un “d” apakšpunkts un 2. punkta “a” un “b” apakšpunkts), Birojs pievienojas Dienesta un DAP administrācijas paustajam viedoklim un atzīst, ka iespējamās ietekmes uz vidi novērtēšanai un priekšlikumu izstrādei nelabvēlīgas ietekmes savlaicīgai novēršanai un samazināšanai ir veicams Stratēģiskais novērtējums. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts).

- 5.9. Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Veicot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību, sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu. Plānošanas dokumentā paredzētās darbības jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, tai skaitā, sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
2. Teritorijas attīstības plānošanas likuma 27. pants.
3. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts.
4. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”.
5. Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “*Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*”. 33., 34., 35., 36. un 37. punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietverto faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka plānošanas dokuments atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts), citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “a” un “d” apakšpunkts, 2. punkta “a” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts, 4. punkta “b” apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Mārupes novada teritorijas plānojumam 2024. – 2036. gadam.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

Daina Dzeguze
Daina.dzeguze@vpvb.gov.lv

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums nosūtīts:

1. Mārupes novada pašvaldībai, e – pasts: marupe@marupe.lv.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei , *E.Adresē*.

Direktore

(*paraksts**)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*